

Fordelene ved det danske aftalelsystem er markante og unikke. I andre lande lovgiver man sig ud af det hele. Så kan der sættes spørgsmålstegn ved, om reglerne efterfølgende bliver overholdt, og dér kan man jo tænke på det sydlige Europa.

Både på arbejdstagersiden og på arbejdsgiversiden er man da heldigvis enig om, at det danske aftalesystem er godt, og derfor skal vi passe på ikke at underminere aftalesystemet her i Folketinget.

I det øvrige EU har man tradition for at lovgive på dette område, men vi må ikke forledes til at skrotte vores aftalesystem. Har vi valgt at opretholde aftalesystemet, er det også afgørende, at man ikke lovgiver om det, som ikke opnåedes ved forhandling, således som jeg tidligere har været inde på. Gør man det, smuldrer systemet.

Jeg vil ikke komme ind på de enkelte elementer i forslaget, men afslutningsvis sige, at det må være klart for enhver, at er der så stramme regler for arbejdsgiverne, vil det udmønte sig i, at de ikke ansætter folk, når de får merarbejde i firmaet, for de vil ikke have bøvl, når ordrerne svinder. Det må være klart også for Enhedslisten.

Dette her kan altså ende med at sparke i den gale retning for lønmodtagerne. Det er altså en omvendt solidaritet i forhold til de arbejdsløse, der vil få sværere ved at komme ind på arbejdsmarkedet, hvis arbejdsgiverne i de situationer, hvor de får flere ordrer, ikke ønsker at ansætte flere folk. Det kan de så enten klare ved merarbejde til de allerede ansatte eller ved at være meget forsigtige med at modtage nye ordrer, og det strider imod det, vi alle sammen ønsker.

Derfor må vi på det kraftigste afvise forslaget.

#### Aage Frandsen (SF):

På det danske arbejdsmarked er der tre hovedgrupper af lønmodtagere: For det første er der tjenestemændene, hvis forhold i høj grad er ordnet ved lov, og som har en sikkerhed i ansættelsesforholdene, som ligger langt fra det, vi taler om her, for det andet er der nogle, hvis forhold er ordnet ved hjælp af funktionærloven. Så den hellige og ukrænkelige aftalefrihed gælder altså kun for den tredje gruppe, nemlig dem, der arbejder inden for hele det store LO-område.

Men vi har altså en funktionærlov, der er vedtaget her i Folketinget, og som er et indgreb i aftalefriheden. Så når man taler om, at man *principielt* er imod det, synes jeg, det er underligt.

Man kan sige, at man *reelt* er imod det, at man er tilhænger af et frit arbejdsmarked, hvor de enkelte lønmodtagere aftaler frit, eventuelt gennem organisationerne; det er en helt anden snak, og det er vel også det, det drejer sig om. For der er ikke tale om, at vi har overladt det til arbejdsmarkedets parter selv at finde ud af, hvordan ansættelsesforholdene og afskedigelsesforholdene er; så havde vi jo ikke vedtaget tjenestemandsløvgivningen og funktionærloven.

Det forslag, vi behandler her, har visse lighedspunkter med forslag, som vi tidligere har set i Folketinget. Hr. Peder Sass henviste til et socialdemokratisk forslag. Der var et i folketingssamlingen 1987-88 og et tilsvarende i 1988-89. Jeg kan henvise til SF-forslag i 1987-88, i 1988-89 og i 1990-91.

Princippet i forslagene var, at almindelige ansatte skulle have mere sikkerhed i ansættelsen, således som det er tilfældet i henhold til funktionærloven. Det var en funktionærlignende status, der blev henvist til i disse forslag. Og selv om der var forskel på det, SF kom med, og det, Socialdemokratiet kom med, var der alligevel en vis overensstemmelse.

Det, der også var meget vigtigt for os dengang, og som stadig væk er det, er, at det skal være dyrt at komme af med folk. Det er det i høj grad ifølge tjenestemandsløven, og det er det også ifølge funktionærloven.

Man kan sige, at arbejdsgiverne, sådan som det er indrettet i dag, virkelig kan benytte sig af arbejdskraften, når de har brug for den, og så bare sende den bort, når de ikke har brug for den længere.

Det er helt enestående i forhold til det, man kender i det øvrige Vesteuropa med hensyn til, hvordan forholdene er på arbejdsmarkedet. Det er meget dyrere at fyre lønmodtagere i andre lande, som vi normalt sammenligner os med.

Så kan man sige, at herhjemme er lønmodtagerne så sikret ved hjælp af dagpengesystemet – nogle synes for meget, andre synes, det er passende. Vi tilhører den sidste gruppe. Men det er jo et eksempel på, hvordan arbejdsgiverne løser problemet ved at lade det offentlige betale – det har vi vedtaget her i Folketinget – og at diskutere forskellige forsøg på at få arbejdsgiverne til at betale mere for deres brug/misbrug af arbejdskraft ved bare at fyre arbejdskraften, når de ikke har brug for den længere, er en diskussion, som vi mener er helt central, men det har hver gang været vanskeligt for os at få en række partier til at se dette.